

การศึกษาพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตและความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบ ออนไลน์ กรณีศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักรับการพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79

A Study of the Internet Usage Behavior and the Usefulness of the Online Training: Case Studies of Trainees Participating in the High-level Agricultural and Cooperative Development Executives Training Course Class 79

วสันต์ ชูณหวีจิตรา^{1*}
Wasan Choonwijitra^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 3) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ส่งผลกับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมออนไลน์ และ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตกับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมออนไลน์ ประชากรในการศึกษาเป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 146 ราย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตและความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เข้าอบรมมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือ และใช้ที่ทำงานเป็นสถานที่ฝึกอบรมออนไลน์ โดยมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตที่บ้านและที่ทำงาน และการมีอุปกรณ์ที่สนับสนุนเป็นปัจจัยสำคัญในการฝึกอบรมออนไลน์ โดยมีข้อดีคืออบรมได้ทุกที่ทุกเวลารวมทั้งมีญาติหรือบุคคลในครอบครัวช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งานอุปกรณ์ระบบออนไลน์ ส่วนใหญ่ไม่เคยมีการใช้งานเครื่องมือสำหรับการฝึกอบรมออนไลน์ 2) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมออนไลน์เป็นประโยชน์ในระดับมาก 3) เพศ หน่วยงาน อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน และ 4) สถานที่ การมีความรู้ในการใช้งานโปรแกรม และการศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเองในการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์กับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ต ความเป็นประโยชน์ การฝึกอบรมระบบออนไลน์
นักรับการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูงรุ่นที่ 79

Abstract

The objectives of this research are to study 1) the Internet usage behavior for online training, 2) the opinions towards the usefulness of online training from the trainees, 3) their personal characteristics influence the usefulness of online training, and 4) the relationship between the Internet usage behavior and the usefulness of online training. The study population consisted of 146 trainees. Data were collected from general information questionnaires on the Internet usage and opinions towards the usefulness of online training. The data were analyzed by using the calculation of percentage, mean, standard deviation, t-test statistic, one-way analysis of variance

¹ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

¹ Extension and Training Office, Kasetsart University, Bangkok, 10900

*Corresponding author: e-mail: chew_shield@hotmail.com

Received: April 7, 2022, Accepted: June 10 2022, Published: January 15, 2023

and the chi-square test. The results from the research showed that 1) the participants accessed the Internet through their mobile phones and used their workplaces as the venue for online training. The Internet was both installed in their houses and in their workplaces. Having supportive equipment was the key success factor for online training. The advantage was that online training could be attended anywhere, anytime. In addition, a relative or family member could be able to help with the use of online devices. Furthermore, most of the trainees had never used the tools for online training. 2) Trainees provided comments that online training was useful at a high level. 3) Differences in gender, agency, age, position, education level and work experience provided no differences in the usefulness of online training, and 4) the venues, the background knowledge on the use of the online program and the capability of self-study for problem solution were significantly correlated with the usefulness of the trainees' online training at $p < 0.05$.

Keywords: internet usage behavior, usefulness, online training,

The Senior Agricultural and Cooperative Development Executive Program Class 79

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยังคงยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยมุ่งสร้างคุณภาพชีวิต และสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม ตลอดจนพัฒนาคนทุกช่วงวัย และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์ และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม หน่วยงานภาครัฐจึงต้องมีการปรับปรุงตนเองอย่างรอบด้านและต่อเนื่อง มีขีดสมรรถนะสูง มีวิสัยทัศน์และความรับผิดชอบต่อสังคมให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพเพื่อส่งมอบบริการที่ดีให้กับประชาชน ส่งเสริมให้ข้าราชการพัฒนาตนเอง มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง วางแผนและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศ และทำงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาและวงจรคุณภาพการบริการภาครัฐ

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วนั้น เพื่อให้การพัฒนาข้าราชการ บุคลากร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเฉพาะนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันเกษตรกรจึงได้มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง การเสริมเครื่องมือที่ช่วยในการรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการวางรากฐานให้มุ่งสู่การเป็นผู้นำในอนาคตได้อย่างมั่นคง โดยคำนึงถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นับจากช่วงปลายปี 2563 เป็นต้นมา ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งมิติด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวางและรุนแรง จนก่อให้เกิดความปกติใหม่ (New Normal) ในทุกกิจกรรมของการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศ สถาบันเกษตรกร และสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จึงร่วมดำเนินการจัดทำหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2564 ภายใต้บริบทของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้เป็นหลักสู่อุทิศที่เสริมสร้างสมรรถนะของนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง ให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ รวมทั้งสามารถนำการเปลี่ยนแปลงองค์กรภาครัฐ (Change Agent) ภายใต้บริบทของแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยเฉพาะการพัฒนาภาคการเกษตร

การพัฒนานักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ถือได้ว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งที่ได้ผลลัพธ์ ก็คือ ทำให้นักบริหารมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และความชำนาญในการทำงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพได้ก็อย่างหนึ่ง ก็คือ

การฝึกอบรมซึ่งเป็นกระบวนการที่เสริมสร้างสมรรถภาพบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติงานเฉพาะทางที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพิ่มพูนความรู้ ทักษะหรือความชำนาญ ตลอดจนแรงจูงใจเพื่อปรับปรุงการทำงานของ ผู้ปฏิบัติงานหรือเจ้าหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นกิจกรรมที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาแนวคิดของ Khan (2001) พบว่า การใช้เว็บฝึกอบรม (Web-Based Training : WBT) หรือการฝึกอบรมออนไลน์ (Online Training) เป็นกระบวนการเรียนการสอนรายบุคคลที่อาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งส่วนบุคคลหรือสาธารณะผ่านทางโปรแกรมค้นหาข้อมูล (Web Browser) การฝึกอบรมออนไลน์ (Online Training) คือ การฝึกอบรมที่เป็นลักษณะของการเรียนการสอนโดยสื่อหลายมิติ บทเรียนมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนและสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป นอกจากนี้ผู้เรียนยังเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่าง อิสระในเรื่องของสถานที่และเวลา โดยบทเรียนและเนื้อหาวิชาในการฝึกอบรมออนไลน์นั้นจะมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ซึ่งขั้นตอนของการฝึกอบรมออนไลน์นั้นมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การประเมินความจำเป็นของผู้เรียน 2) การเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุด 3) การออกแบบบทเรียน 4) การสร้างแผนงาน และ 5) การประเมินผลบทเรียน (Driscoll, 1997)

นอกจากนี้การฝึกอบรมเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นมากในปัจจุบัน หน่วยงานต่าง ๆ ก็พยายามให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมและพัฒนา แต่อย่างไรก็ตามการฝึกอบรม อาจจะไม่ประสบความสำเร็จทุกครั้งเสมอไป ถ้าการฝึกอบรมนั้น ต้องประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งปัญหาและอุปสรรคของการฝึกอบรมที่สำคัญๆ สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ปัญหาเกี่ยวกับกำลังเจ้าหน้าที่ การฝึกอบรมมีความจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่หลายคน เพื่อดำเนินการด้านต่าง ๆ ตลอดทั้งหลักสูตร ดังนั้นหากการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอทำให้การดำเนินการในด้านต่าง ๆ ไม่ราบรื่นด้วยดี และการฝึกอบรมนั้นอาจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร 2) ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการฝึกอบรมรวมถึงซอฟต์แวร์ต่าง ๆ การฝึกอบรมทุกหลักสูตรจำเป็นต้องใช้ทั้งอุปกรณ์ในการฝึกอบรมและซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ด้วย เพียงแต่อาจจะใช้อุปกรณ์ในการฝึกอบรมและซอฟต์แวร์อะไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรมว่าเน้นให้ความรู้ในเชิงวิชาการและเน้นภาคปฏิบัติด้วย 3) ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่จัดฝึกอบรม สถานที่จัดฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะขาดเสียไม่ได้ ถ้าไม่มีสถานที่สำหรับจัดฝึกอบรมแล้ว การฝึกอบรมนั้นก็ไม่สามารถดำเนินการได้เลย ถึงแม้ว่าจะมีความพร้อมแต่มีความเพียงพอในด้านอื่น ๆ ทุกคนก็ตาม นอกจากนี้สถานที่จัดอบรมจะต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องที่จะจัดฝึกอบรม จำนวนผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม กลุ่มและระดับของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จึงจะช่วยเสริมให้การฝึกอบรมนั้นบรรลุผลสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น (เกื้อจิตร, 2565) และในส่วนของ การฝึกอบรมในระบบออนไลน์นั้น สภาพปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นได้แก่ปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย 1) ค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง ค่าเช่า ค่าโทรศัพท์ทางไกล กรณีอยู่ต่างจังหวัดยังสูงมาก 2) การขาดนักออกแบบระบบการฝึกอบรมโดยใช้อินเทอร์เน็ต 3) ทักษะคิดของผู้ใช้ยังเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ใช้ค้นหาหรือติดต่อสื่อสารพูดคุยกันมากกว่า 4) อุปสรรคด้านภาษา เนื่องจากข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ 5) การติดตั้งอินเทอร์เน็ตยังมีปริมาณน้อย 6) ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และขาดความเข้าใจ 7) คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนยังไม่เพียงพอ จึงไม่เห็นความจำเป็นในการต้องติดตั้งอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ใน การศึกษาทั่วไป และ 8) ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารซึ่งไม่เข้าใจเทคโนโลยี (ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การสหกรณ์ที่ 2 จังหวัดปทุมธานี, 2565)

ด้วยเหตุนี้ การฝึกอบรมในระบบออนไลน์ซึ่งเป็นระบบที่สำคัญและมีความจำเป็นมากในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงมีความต้องการศึกษาพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตและความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ กรณีศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ซึ่งเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมรุ่นปัจจุบันที่ได้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมในระบบออนไลน์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการฝึกอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูงในรุ่นต่อไป หรือใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการฝึกอบรมในหลักสูตรสำหรับนักรับราชการระดับสูงในหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79
3. เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ส่งผลกับความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 จำนวน 146 ราย ซึ่งจัดอบรมระบบออนไลน์ ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2564 โดย สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Closed-end questions) และคำถามปลายเปิด (Open-end questions) โดยแบ่งคำถามเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล 2) พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ และ 3) ความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) (สมบัติ, 2551) ได้เท่ากับ 0.899

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในรูปแบบกูเกิลฟอร์ม (Google Form) โดยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในกลุ่มไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ และ ความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ และลงรหัส เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล อุปกรณ์ที่ใช้ คือ เครื่องไม่โครคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลบางประการ พฤติกรรมเกี่ยวกับใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ส่งผลกับความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ใช้สถิติทดสอบที (t - test Statistic) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการศึกษาพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ส่งผลกับความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ความถี่ของเครื่องมือสำหรับการประชุมหรือการฝึกอบรมออนไลน์ ลักษณะคำถามเบื้องต้นเป็นการถามการใช้งานเครื่องมือโดยแบ่งเป็น เครื่องมือที่มีการใช้งาน และเครื่องมือที่ไม่ได้มีการใช้งาน จากนั้นนำลักษณะคำถามเครื่องมือที่มีการใช้งานมาจัดกลุ่มคำถามที่เป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1961) กำหนดค่าคะแนนของระดับการใช้งาน ดังนี้ คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 หมายถึง เป็นประจำ บ่อยมาก บ่อย ไม่บ่อยนัก และ นาน ๆ ครั้ง ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ ลักษณะคำถามเป็นมาตรา
ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1961) กำหนดค่าคะแนนของระดับการใช้
งาน ดังนี้ คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การนำเสนอค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ใช้เกณฑ์การแปล
ความหมาย ดังนี้ (บุญชม, 2535) ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00, 3.50-4.49, 2.50-3.49, 1.50-2.49 และ 1.00-1.49
หมายถึง ผู้ใช้บริการมีความเป็นประโยชน์มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตและความเป็นประโยชน์ของ
การฝึกอบรมระบบออนไลน์หลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ได้
แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 5 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ผลการศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนา
การเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 พบว่า

- 1) เพศ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 60.96)
- 2) อายุ มีอายุระหว่าง 51 - 55 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 41.78) รองลงมาคือ 46 - 50 ปี (ร้อยละ 30.14)
และมีอายุตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไปน้อยที่สุด (ร้อยละ 10.27) รวมทั้งมีอายุเฉลี่ย 50.21 ปี
- 3) ตำแหน่ง มีตำแหน่งผู้อำนวยการ มากที่สุด (ร้อยละ 47.95) รองลงมาคือ หัวหน้าสำนักงาน/กลุ่ม/
งาน/ฝ่าย (ร้อยละ 20.55) และมีตำแหน่งเป็นนักวิชาการ/นักวิเคราะห์นโยบายและแผน/นักจัดการงานทั่วไป/
นักทรัพยากรบุคคลน้อยที่สุด (ร้อยละ 15.75)
- 4) หน่วยงานที่สังกัด ส่วนใหญ่มาจากหน่วยงานกรมชลประทานมากที่สุด (ร้อยละ 19.18) รองลงมา
คือ กรมปศุสัตว์ (ร้อยละ 12.33) และสังกัดสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ องค์การส่งเสริม
กิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) และกรมหม่อนไหมน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.04)
- 5) ระดับการศึกษา มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ 67.12) รองลงมา คือ
ปริญญาตรี (ร้อยละ 23.29) และมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาเอกน้อยที่สุด (ร้อยละ 9.59)
- 6) ประสบการณ์การทำงาน มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 26 - 30 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 30.14)
รองลงมา คือ 21 - 25 ปี (ร้อยละ 24.66) และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปีน้อยที่สุด
ร้อยละ 22.60 รวมทั้งมีประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 25.34 ปี

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์

ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 พบว่า

- 1) อุปกรณ์ที่ใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการใช้งานอุปกรณ์ผ่านอินเทอร์เน็ต
มากที่สุด ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ (Smart Phone) มากที่สุด (ร้อยละ 91.78) รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ
(PC) (ร้อยละ 44.52) และน้อยที่สุด ได้แก่ ไอแพด (ร้อยละ 0.68)
- 2) สถานที่ผู้อบรมใช้งานอินเทอร์เน็ตในการฝึกอบรมระบบออนไลน์ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
ส่วนใหญ่ใช้ที่ทำงานเป็นสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมระบบออนไลน์มากที่สุด (ร้อยละ 56.16) รองลงมา คือ บ้าน
หรือที่พัก (ร้อยละ 39.73) และน้อยที่สุด ได้แก่ ทั้งที่บ้าน/ที่พัก และที่ทำงาน (ร้อยละ 4.11)
- 3) การมีสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ไว้ใช้งานที่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรมมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ใช้งานที่บ้าน (ร้อยละ 87.67) ซึ่งมากกว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ไม่ม
ีการติดตั้งอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 12.33) นอกจากนี้แล้วในส่วนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้

ใช้งานที่บ้านนั้นมีการติดตั้งเราเตอร์ (router) เพื่อกระจายสัญญาณ WiFi/LAN (ร้อยละ 82.19) มากกว่าการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่ายของโทรศัพท์ (ร้อยละ 43.15)

4) การมีสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ไว้ใช้งานที่ทำงาน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมดมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ใช้งานที่ทำงาน (ร้อยละ 100.0) นอกจากนี้แล้วในส่วนของเข้ารับการฝึกอบรมที่มีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ใช้งานที่ทำงานนั้นมีการติดตั้งเราเตอร์ (router) เพื่อกระจายสัญญาณ WiFi/LAN (ร้อยละ 97.95) มากกว่าการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่ายของโทรศัพท์ (ร้อยละ 30.82)

5) องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ประสบความสำเร็จ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่างค์ประกอบที่สำคัญที่สุด 3 ลำดับแรกที่จะทำให้การฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ประสบความสำเร็จ ได้แก่ อุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้งานมากที่สุด (ร้อยละ 89.73) รองลงมา คือ การมีความรู้ในการใช้งาน (ร้อยละ 89.04) และน้อยที่สุดได้แก่ ความพร้อมของผู้เข้าอบรม, ความเป็นส่วนตัว, สิ่งแวดล้อมและผู้ใกล้ชิด (ร้อยละ 5.48)

6) ข้อดีของการฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ข้อดีมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ อบรมได้ทุกที่ทุกเวลามากที่สุด (ร้อยละ 72.60) รองลงมา คือ ประหยัดค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 58.90) และน้อยที่สุดได้แก่ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ร้อยละ 3.42)

7) การมีบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ หรือการฝึกอบรมระบบออนไลน์ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ (ร้อยละ 82.88) ซึ่งมากกว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ไม่มีบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือ (ร้อยละ 17.12) นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ได้มากที่สุด คือ ญาติ หรือบุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 28.08) รองลงมา คือ เพื่อน (ร้อยละ 18.49) และน้อยที่สุดได้แก่ บุคลากรในหน่วยงาน (ร้อยละ 16.44)

8) การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่สอบถามเพื่อน ญาติ บุคคลในครอบครัว หรือบุคลากรในหน่วยงานมากที่สุด (ร้อยละ 75.34) รองลงมา คือ สอบถามจากเจ้าหน้าที่โครงการ (ร้อยละ 57.53) และน้อยที่สุด ได้แก่ ศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเอง เช่น การค้นหาจาก Google, การศึกษาจากหนังสือ เป็นต้น (ร้อยละ 48.63)

9) ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ไม่มีการใช้งานเครื่องมือสำหรับการประชุมหรือการฝึกอบรมออนไลน์ (ร้อยละ 33.56) รองลงมา คือ มีการใช้งานเป็นประจำ (19.69) และน้อยที่สุด ได้แก่ มีการใช้งานบ่อยมาก (ร้อยละ 5.99) ซึ่งสามารถจำแนกตามประเภทของเครื่องมือ ดังนี้ 1) Line ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมมีการใช้งานเป็นประจำ (ร้อยละ 89.04) 2) Email ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมมีการใช้งานเป็นประจำ (ร้อยละ 39.04) 3) Zoom ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมมีการใช้งานบ่อย (ร้อยละ 39.04) 4) Google Classroom ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมไม่ได้มีการใช้งานเลย (ร้อยละ 58.90) 5) Facebook Live ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมไม่ได้มีการใช้งานเลย (ร้อยละ 35.62) 6) Google Meet ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมไม่ได้มีการใช้งานเลย (ร้อยละ 56.85) 7) WebEx Cisco ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมไม่ได้มีการใช้งานเลย (ร้อยละ 59.59) 8) Microsoft Team ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมไม่ได้มีการใช้งานเลย (ร้อยละ 52.74) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 มีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมระบบออนไลน์มีความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมในระดับมาก (\bar{X} = 4.15) โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียว คือ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา (\bar{X} = 4.62) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ สามารถกระตุ้นให้วิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพร้อมในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต (\bar{X} = 4.34) และน้อยที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนช่วยเหลือกันในห้องฝึกอบรม (\bar{X} = 3.76)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ส่งผลกับความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์

ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 กับความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 1) และพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ที่มีอายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 จำแนกตามเพศ และหน่วยงาน

	ตัวแปร	\bar{X}	SD	t	df	Sig.
เพศ	ชาย	4.08	0.55	-1.75	114.98	0.08
	หญิง	4.25	0.58			
หน่วยงาน	หน่วยงานประเภทกรม	4.14	0.56	-.050	36.96	0.62
	หน่วยงานประเภทอื่น ๆ เช่น สำนัก องค์การ เป็นต้น	4.20	0.60			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 จำแนกตามอายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

	ตัวแปรและแหล่งความแปรปรวน	\bar{X}	SD	df	F.	Sig.
1. อายุ	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี	4.33	0.49	3	2.03	0.11
	46 - 50 ปี	4.15	0.64			
	51 - 55 ปี	4.04	0.53			
	ตั้งแต่ 56 ปี ขึ้นไป	4.30	0.57			
2. ตำแหน่ง	นักวิชาการ/นักวิเคราะห์นโยบายและแผน/นักจัดการงานทั่วไป/นักทรัพยากรบุคคล	4.07	0.56	3	1.82	0.15
	ผู้อำนวยการ	4.07	0.55			
	หัวหน้าสำนักงาน/กลุ่ม/งาน/ฝ่าย	4.34	0.61			
	อื่นๆ	4.22	0.53			
3. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	4.18	0.54	2	0.45	0.64
	ปริญญาโท	4.12	0.59			
	ปริญญาเอก	4.27	0.49			
4. ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	4.30	0.50	3	2.36	0.07
	21 - 25 ปี	4.24	0.62			
	26 - 30 ปี	3.99	0.56			
	ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	4.11	0.55			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ส่งผลกับความความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์

ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ส่งผลกับความความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ พบว่า พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ ได้แก่ สถานที่ใช้ฝึกอบรมระบบออนไลน์ การมีความรู้ในการใช้งานโปรแกรมสำหรับใช้งาน และการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตด้วยการศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับความความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่า Sig. เท่ากับ 0.014, 0.042, 0.001 และ 0.001 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 จำแนกตามพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์

พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์	ความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์		χ^2	df	Sig.
	≤ ความคิดเห็นเฉลี่ย	> ความคิดเห็นเฉลี่ย			
1. ชนิดของอุปกรณ์ที่มีการใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต					
1.1 โทรศัพท์มือถือ			1.347	1	0.246
โทรศัพท์มือถือ	79	55			
อุปกรณ์ชนิดอื่น	5	7			
1.2 คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ			3.563	1	0.059
คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	43	22			
อุปกรณ์ชนิดอื่น	41	40			
1.3 คอมพิวเตอร์แล็ปท็อป			0.351	1	0.553
คอมพิวเตอร์แล็ปท็อป	38	25			
อุปกรณ์ชนิดอื่น	46	37			
1.4 แท็บเล็ต			0.917	1	0.338
แท็บเล็ต	35	21			
อุปกรณ์ชนิดอื่น	49	41			
2. สถานที่ใช้ฝึกอบรมระบบออนไลน์			8.555	2	0.014*
บ้าน/ที่พัก	34	24			
ที่ทำงาน	50	32			
ทั้งที่บ้าน/ที่พัก และที่ทำงาน	0	6			
3. การมีสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไว้ใช้งานที่บ้าน			3.444	1	0.063
มี	70	58			
ไม่มี	14	4			
4. ปัจจัยที่ทำให้การฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ประสบความสำเร็จ					
4.1 การมีความรู้ในการใช้งาน			4.137	1	0.042*
การมีความรู้ในการใช้งาน	71	59			
ปัจจัยอื่น ๆ	13	3			
4.2 โปรแกรมสำหรับใช้งาน			11.570	1	0.001*
โปรแกรมสำหรับใช้งาน	50	53			
ปัจจัยอื่น ๆ	34	9			
4.3 อุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้งาน			1.708	1	0.191
อุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้งาน	73	58			
ปัจจัยอื่น ๆ	11	4			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 (ต่อ)

พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรม ระบบออนไลน์	ความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์		χ^2	df	Sig.
	≤ ความคิดเห็นเฉลี่ย	> ความคิดเห็นเฉลี่ย			
5. ข้อดีของการฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์					
5.1 การใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา			1.280	1	0.258
การใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา	64	42			
ข้อดีอื่น ๆ	20	20			
5.2 รวดเร็ว			0.851	1	0.356
รวดเร็ว	20	19			
ข้อดีอื่น ๆ	64	43			
5.3 ประหยัดค่าใช้จ่าย			2.324	1	0.127
ประหยัดค่าใช้จ่าย	45	41			
ข้อดีอื่น ๆ	39	21			
5.4 ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ			1.351	1	0.245
ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ	4	6			
ข้อดีอื่น ๆ	80	56			
5.5 การมีบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต			1.122	1	0.289
มี	72	49			
ไม่มี	12	13			
6. การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต					
6.1 ศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเอง			10.886	1	0.001*
ศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเอง	31	40			
การแก้ปัญหาด้วยวิธีอื่น	53	22			
6.2 สอบถามคนรู้จัก			1.110	1	0.292
สอบถามคนรู้จัก	66	44			
การแก้ปัญหาด้วยวิธีอื่น	18	18			
6.3 สอบถามจากเจ้าหน้าที่โครงการ			1.271	1	0.260
สอบถามจากเจ้าหน้าที่โครงการ	45	39			
การแก้ปัญหาด้วยวิธีอื่น	39	23			
7. ความถี่ในการใช้เครื่องมือเพื่อการอบรมออนไลน์					
≤ ความถี่เฉลี่ยรวม	54	32	2.367	1	0.124
> ความถี่เฉลี่ยรวม	30	30			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 พบว่า ผู้เข้าอบรมหลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 มีการใช้งานอุปกรณ์ผ่านอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 91.78) ส่วนใหญ่ใช้ที่ทำงานเป็นสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมระบบออนไลน์ (ร้อยละ 56.16) และมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ใช้งานที่บ้าน (ร้อยละ 87.67) และทั้งหมดมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ใช้งานที่ทำงาน (ร้อยละ 100.0) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ประสบความสำเร็จ ได้แก่ อุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้งาน (ร้อยละ 89.73) และข้อดีของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ ได้แก่ ใช้ได้ทุกที่ทุกเวลามากที่สุด (ร้อยละ 72.60) ส่วนใหญ่มีบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ หรือการฝึกอบรมระบบออนไลน์ (ร้อยละ 82.88) ซึ่งเป็นญาติ หรือบุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 28.08) และในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่สอบถามเพื่อน ญาติ บุคคลในครอบครัว หรือบุคลากรในหน่วยงาน (ร้อยละ 75.34) ตลอดจน ในช่วง

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ไม่มีการใช้งานเครื่องมือสำหรับการประชุมหรือการฝึกอบรมออนไลน์ (33.56)

ความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 มีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมระบบออนไลน์มีความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) โดยมีความคิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียว คือ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ($\bar{X}=4.62$)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ได้แก่ เพศ หน่วยงาน อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ไม่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตหรือการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ได้แก่ สถานที่ใช้ฝึกอบรมระบบออนไลน์ การมีความรู้ในการใช้งาน โปรแกรมสำหรับใช้งาน และการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตด้วยการศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่า Sig. เท่ากับ 0.014, 0.042, 0.001 และ 0.001 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 - 55 ปี ซึ่งเป็นวัยสูงอายุอาจพบปัญหาที่เกี่ยวกับทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ปัญหาทางด้านบริบทส่วนตัวของผู้เข้ารับการอบรมด้านสุขภาพ เช่น สายตา รวมทั้งยังพบว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ ส่วนใหญ่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมใช้ที่ทำงานเป็นสถานที่ใช้ฝึกอบรมระบบออนไลน์ซึ่งมีสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่แล้ว ส่งผลให้เวลาที่ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตจึงมีบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือเป็นเพื่อน ญาติ บุคคลในครอบครัว หรือบุคลากรในหน่วยงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการสำหรับการฝึกอบรมระบบออนไลน์ได้เป็นอย่างดี แต่จากข้อมูลการใช้งานเครื่องมือสำหรับการประชุมหรือการฝึกอบรมออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้มีการใช้งานเครื่องมืออาจทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขาดประสบการณ์การใช้งานระบบที่ใช้ฝึกอบรมออนไลน์ ดังนั้นในส่วนของบริหารจัดการฝึกอบรมจึงควรมีการทดสอบการใช้งานระบบที่ใช้ฝึกอบรม และมีการจัดทำคู่มือการใช้งานโปรแกรมที่ใช้ในการฝึกอบรมระบบออนไลน์และส่งให้กับผู้เข้ารับการอบรมล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสบการณ์ในการใช้งานระบบด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาร์ชและพิทักษ์ (2565) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้สูงอายุที่หันมาเลือกใช้งานเทคโนโลยีสมาร์ตโฟนพบปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้สูงอายุ คือ ด้านการใช้งานและการทำความเข้าใจในการใช้สมาร์ตโฟน เนื่องจากด้วยความซับซ้อนในตัวระบบของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญกับการใช้งานสมาร์ตโฟนของกลุ่มผู้สูงอายุอย่างมาก รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ฤทัยชนนี (2540) ที่ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือที่เรียกว่า ไอที หมายถึง ความรู้ในผลิตภัณฑ์หรือในกระบวนการดำเนินงานใด ๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ การติดต่อสื่อสาร การบริหาร และการดำเนินงาน รวมทั้งเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและคุณภาพของประชาชนในสังคม แต่เมื่อองค์กรมีบุคลากรที่หลากหลาย การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ อาจจะไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรเนื่องจากยังมีบุคลากรที่ขาดทักษะ ความรู้ เบื้องต้นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ (2545) ที่ได้ศึกษาระดับความคิดเห็น ความพร้อม การยอมรับการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัด

ทบวงมหาวิทยาลัยในเขต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนมากมีความพร้อมด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์

ความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์กับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เห็น
ได้อย่างชัดเจนว่า เพศ หน่วยงาน อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็น
ต่อความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เข้ารับการฝึกอบรม
หลักสูตรนักรบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79 ส่วนใหญ่มีเพศ ช่วงอายุ ระดับ
การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานในช่วงที่ใกล้เคียงกัน ทำให้มีความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์ไม่แตกต่าง
กัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยุบล (2542) ที่ได้กล่าวว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกันมักจะอยู่ในกลุ่ม
เดียวกัน ดังนั้นบุคคลที่อยู่ในลำดับขั้นทางสังคมเดียวกันจะเลือกรับ และตอบสนองต่อเนื้อหาข่าวสารในแบบ
เดียวกัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุชา (2547) ที่ได้ทำการศึกษาความต้องการฝึกอบรมเพื่อ
การพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการสำหรับการรองรับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่:
กรณีศึกษาข้าราชการพลเรือนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) รัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป) มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า อายุ วุฒิการศึกษา ระดับตำแหน่ง พบว่า
มีความต้องการฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักรบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 79
ที่มีสถานที่ใช้ฝึกอบรมระบบออนไลน์ การมีความรู้ในการใช้งาน โปรแกรมสำหรับใช้งาน และการแก้ปัญหา
เกี่ยวกับการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตด้วยการศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อ
ความเป็นประโยชน์ของการฝึกอบรมระบบออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการฝึกอบรมระบบออนไลน์จำเป็นต้องมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการฝึกอบรมเป็นสำคัญ
เป็นการใช้ทักษะหรือความรู้ต่าง ๆ เชื่อมโยงไปสู่ที่ใดที่หนึ่งโดยการใช้เว็ลด์ไวต์เว็บ เป็นช่องทางในการเผยแพร่
ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Driscoll (1997) และ Horton (2000) ที่ได้กล่าวว่าใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อ
การฝึกอบรม เป็นการใช้ทักษะหรือความรู้ต่าง ๆ เชื่อมโยงไปสู่ที่ใดที่หนึ่งโดยการใช้เว็ลด์ไวต์เว็บเป็นช่องทางใน
การเผยแพร่สิ่งเหล่านั้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัทมา (2556) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนา
รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานโดยใช้หลักการจัดการความรู้ และการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะ
การออกแบบการฝึกอบรมของนักพัฒนาบุคลากร โดยผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการฝึกอบรมแบบ
ผสมผสานประกอบด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต ห้อง
สนทนาออนไลน์ กระดาน อภิปราย การเรียนรู้จากการปฏิบัติ ความสำคัญของเทคโนโลยีในการฝึกอบรม และ
การออกแบบโครงการฝึกอบรมอย่างมืออาชีพ ใบบางกิจกรรม การยกย่องชมเชยและการให้รางวัล และ
การประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดการทดสอบการใช้งานโปรแกรมของระบบที่ใช้ฝึกอบรมระบบ
ออนไลน์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสบการณ์ในการใช้งานมากขึ้น
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมช่วยเหลือกัน รวมทั้งมีการจัด
กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในรูปแบบออนไลน์เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการรู้จักกันมากขึ้น
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองในการฝึกอบรมระบบ
ออนไลน์ให้แก่บุคลากรอยู่เสมอ โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเอง ทำให้มีความต้องการและมี
จุดหมายในการเรียนรู้
4. การเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรมระบบออนไลน์มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควร
ที่จะพัฒนาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอทั้งในเชิงเนื้อหา การใช้งานและระบบ ภาครัฐควรให้ความสำคัญต่อ
การพัฒนาในระบบในด้านต่าง ๆ โดยกำหนดนโยบายที่ชัดเจนต่อเนื่อง รวมถึงจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอและ
คุ้มค่าสำหรับการพัฒนา

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้าไปเรียนรู้ในการฝึกอบรมระบบออนไลน์ และให้โอกาสได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งภาครัฐยังควรสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดหาคอมพิวเตอร์และพัฒนาเครือข่ายให้มีความทันสมัยรวดเร็วยิ่งขึ้น พร้อมทั้งภายในหน่วยงานควรมีมาตรการสนับสนุน เช่น ระบบการให้รางวัลหรือค่าชมเชยรูปแบบต่าง ๆ หากบุคลากรปฏิบัติงานได้ดี

6. ควรศึกษาข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องกลุ่มอื่น เช่น ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงานของผู้ที่เคยเข้าอบรมระบบ ออนไลน์ตลอดจนศึกษาเชิงเปรียบเทียบหรือใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้เห็นภาพรวมได้ครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ จันทร์สว่าง. 2545. ความคิดเห็น ความพร้อมและการยอมรับการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning). วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. กรุงเทพมหานคร. 113 หน้า.
- เกื้อจิตร ปรีะกาญจน์. 2565. ปัญหาในการฝึกอบรมและพัฒนา. [Online]. Available: <https://www.siamhrm.com/?name=chapter&file=read&max=297>. (สืบค้นเมื่อ เมษายน 2565).
- บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. โรงพิมพ์สุวิริยาสาน. กรุงเทพมหานคร. 168 หน้า.
- ปัทมา จันทวิมล. 2556. การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานโดยใช้หลักการจัดการความรู้ และการเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อพัฒนาสมรรถนะการออกแบบการฝึกอบรมของนักพัฒนาบุคลากร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร. 120 หน้า.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. 2542. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. ที.พี.พรินท์. กรุงเทพมหานคร. 76 หน้า.
- ฤทัยชนนี สิทธิชัย. 2540. เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมบทวิทยุรายการห้องสมุดลอยฟ้า. [Online]. Available: http://surechayaom.blogspot.com/2012/07/blog-post_9532.html. (สืบค้นเมื่อ เมษายน 2565).
- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 2 จังหวัดปทุมธานี. 2565. [Online]. Available: http://km.cpd.go.th/pdf-bin/pdf_0640815174.pdf. (สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 2565).
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ประสานการพิมพ์. กทม. 289 หน้า
- สารัช สุชาติพิบูล และพิทักษ์ ศิริวงศ์. 2565. สภาพปัญหา และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาผู้ใช้สมาร์ตโฟนในพื้นที่บริเวณโดยรอบพระปิ่นเกล้า เขตบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานคร. [Online]. Available: https://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/760/rmutrconth_114.pdf?sequence=1&isAllowed=y. (สืบค้นเมื่อ เมษายน 2565).
- อนุชา เพ็งสุวรรณ. 2547. การศึกษาความต้องการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการสำหรับการรองรับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ : กรณีศึกษาข้าราชการพลเรือนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ. [Online]. Available: <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/184809> (สืบค้นเมื่อ เมษายน 2565).
- Driscoll, M. 1997. Defining internet-based and web-based training. Performance Improvement. 36(4): 5-9.
- Horton, W. K. 2000. Designing web-based training: How to teach anyone anything anywhere anytime. Wiley, John & Sons Inc. New York. 609 pages.
- Khan, B.H. 2001. A Framework for web Based learning. New Jersey: Educational Technology Publications. 363 pages.
- Likert, Rensis A. 1961. New Patterns of Management. McGraw-Hill Book Company Inc. New York. 279 pages.